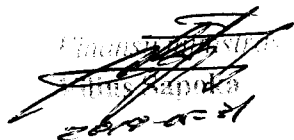

**LIETUVOS RESPUBLIKOS PINIGŲ PLOVIMO IR TERORISTŲ FINANSAVIMO PREVENCIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-275 2, 4,
7, 9, 10, 11, 19, 20, 25 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 25¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO
PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA**

Institucija, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Pastabos ar pasiūlymo įvertinimas
<p>Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2018 spalio 8 d. raštas Nr. 740</p>	<p>1. Pažymėtina, kad Direktyvos (ES) 2018/843 nuostatomis nėra reglamentuojami nei virtualiosios valiutos pradinio platinimo (ICO) veikla (toliau – ICO veikla), nei šią veiklą vykdančiams asmenims taikytini reikalavimai, susiję su pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija. Nors vadovaujantis Direktyvos (ES) 2015/849 5 straipsniu valstybės narės gali numatyti „griežtesnes nuostatas, neviršydamos Sąjungos teisėje nustatytų apribojimų“, visgi PPTFP įstatymu įtvirtinami reikalavimai, darantys poveikį asmenų teisei verstis ūkine veikla, ir reikalavimai asmens duomenų tvarkymui ir apsaugai. Todėl siūlytume pagrįsti Įstatymo projekto 2 straipsniu, 3 straipsnio 4 dalimi ir 7 straipsniu sukuriamus papildomus reikalavimus privatiems subjektams dėl laisvo kapitalo ir paslaugų judėjimo ribojimo. Tokie reikalavimai sukuria papildomą našą ūkio subjektams lyginant su jau išsamiai ir detalčiai Europos Sąjungos (toliau – ES) teisės aktų lygmeniu numatytais vienodai visoje ES taikomais reikalavimais, kuriais siekiama užtikrinti, kad pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencija būtų vykdoma prekiaujant virtualiomis valiutomis. Pažymėtina, kad, kaip nurodyta Europos teisės departamento parengtų Europos Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo nacionalinėje teisėje ir administracinės naštos pagrįstumo įvertinimo rekomendacijų (toliau – Rekomendacijos) 4 skyriuje, bet kokie reikalavimai, įskaitant ir administracinio pobūdžio reikalavimus, kuriuos siūloma įtvirtinti ar kurie yra įtvirtinti nacionaliniame teisės akte, įgyvendinančiame ES teisės aktą, ir kurie viršija ES teisės akte nustatytus reikalavimus ir (arba) yra nebūtinai ES teisės akte nustatytiems tikslams pasiekti yra laikytini pertekliniu reguliavimu (gold-plating), todėl tokius reikalavimus reikia išsamiai pagrįsti arba jų atsisakyti.</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Įstatymo projekte siūlomi papildomi administracinio pobūdžio reikalavimai, atsižvelgiant į naujausias FATF rekomendacijas dėl virtualiųjų valiutų keityklų operatorių veiklos. Rekomendacijose numatyta pinigų plovimo prevencijos reikalavimus taikyti platesniam operacijų, nei numatyta direktyvoje (ES) 2018/843, ratui. FATF rekomendacijose siūloma į pinigų plovimo prevencijos taikymo sritį įtraukti ne tik virtualiosios valiutos keitimo į dekretines valiutas operacijas, bet ir keitimo operacijas, susijusias su vienu virtualiųjų valiutų keitimu į kitas virtualiąsias valiutas, bei operacijas, susijusias su pirminio žetonų platinimo (ICO) veikla. Atitinkamai papildytas aiškinamasis raštas paaiškinant reguliavimo būtinumą.</p>

<p>Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2018 m. spalio 2 d. raštas Nr. 25/6-26-15674</p>	<p>Vadovaujantis Įstatymo projektu, virtualių valiutų keityklų operatorių ir depozitinių piniginių operatorių priežiūra priskiriama Tarnybai. Manytina, kad šių subjektų veikla yra labiausiai artima ir neatskiriama nuo finansinių paslaugų rinkos priežiūros, todėl virtualių valiutų keityklų operatorių ir depozitinių piniginių operatorių priežiūra priskirtina ekspertines žinias šiame sektoriuje turinčio Lietuvos banko kompetencijai. Pirmiausia atkreiptinas dėmesys, kad virtualia valiuta jau šiuo metu galima atlikti mokėjimus. Be to, virtualios valiutos išleidimas įstatyme nustatytais atvejais patenka į Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo reguliavimo sritį. Virtuali valiuta, kurios tikslas yra vertės saugojimas ir perdavimas, laikytina finansiniu instrumentu, reikalaujančiu specialios finansinės priežiūros, todėl siūlytina valiutų keityklų operatorių ir depozitinių piniginių operatorių priežiūrą paskirti Lietuvos banko kompetencijai ir Įstatymo projekto 4 straipsnio 1 dalį išdėstyti taip: „1. Lietuvos bankas patvirtina kredito įstaigoms, elektroninių pinigų įstaigoms, mokėjimo įstaigoms, valiutos keityklos operatoriams, virtualių valiutų keityklų operatorių ir depozitinių piniginių operatorių, sutelktinio finansavimo platformų operatoriams, tarpusavio skolinimo platformų operatoriams, draudimo įmonėms, vykdančioms gyvybės draudimo veiklą, draudimo brokerių įmonėms, vykdančioms su gyvybės draudimu susijusią draudimo tarpininkavimo veiklą, finansų maklerio įmonėms, valdymo įmonėms, investicinėms bendrovėms, depozitoriumui ir užsienio valstybių šioje dalyje nurodytų subjektų filialams, įsteigtiems Lietuvos Respublikoje, taip pat elektroninių pinigų įstaigoms ir mokėjimo įstaigoms, kurių buveinė yra kitoje valstybėje narėje, teikiančioms paslaugas Lietuvos Respublikoje per tarpininkus, fizinius ar juridinius asmenis, skirtus nurodymus, kuriais siekiama užkirsti kelią pinigų plovimui ir (ar) teroristų finansavimui, prižiūri šių subjektų veiklą, susijusią su pinigų plovimu ir (ar) teroristų finansavimo prevencijos priemonių įgyvendinimu, konsultuoja šiuos subjektus šioje dalyje nurodytų nurodymų įgyvendinimo klausimais.“</p>	<p>Iš dalies atsižvelgta. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos teiginys, kad virtualiosios valiutos yra „finansinis instrumentas“, todėl jos yra priskirtinos Lietuvos banko priežiūrai, yra neteisingas. Visų pirma Lietuvos bankas pagal savo kompetenciją atlieka finansų rinkos priežiūrą, išskyrus atvejus, kai pagal 2013 m. spalio 15 d. Tarybos reglamento (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (OL 2013 L 287, p. 63) (toliau – Reglamentas (ES) Nr. 1024/2013), nuostatas šias funkcijas atlieka Europos Centrinis Bankas, taip pat pagal Reglamentą (ES) Nr. 1024/2013 nacionalinei priežiūros institucijai priskirtas funkcijas; taip pat vykdo politiką, kuria siekia prisidėti prie visos finansų sistemos stabilumo apsaugos, įskaitant finansų sistemos atsparumo stiprinimą ir sisteminės rizikos susidarymo mažinimą, kad būtų užtikrintas tvarus finansų sektoriaus įnašas į ekonomikos augimą (makroprudencinė politika). Tačiau į Lietuvos banko finansų rinkos priežiūros kompetenciją virtualiosios valiutos nepatenka dėl kelių esminių dalykų. Kaip teigiama EBI 2019 m. sausio 9 d. ataskaitoje apie virtualųjį turtą, virtualiosios valiutos nepatenka į ES finansinių paslaugų reguliavimo sritį (EBI šioje ataskaitoje nurodo tik ribotus atvejus, kai virtualiosios valiutos gali būti laikomos elektroniniais pinigais) ir konkrečios paslaugos, susijusios su virtualiųjų valiutų depozitinėmis pinigėmis ir virtualiųjų valiutų keityklų platformomis, kas nėra reguliuojama veikla pagal ES finansinių paslaugų įstatymus. Atitinkamai EVPRI savo 2019 m. sausio 9 d. ataskaitoje laikosi pozicijos, kad virtualiosios valiutos nėra finansinės priemonės, nebent jos turi vertybinių popierių bruožų. Taigi Lietuvos bankui priskirti virtualiųjų valiutų keityklų operatorių ir depozitinių piniginių operatorių priežiūrą būtų neteisinga, nes virtualiosios valiutos nėra finansinės</p>
--	---	---

		priemonės. Įstatymo projektas po susitikimo su LB ir FNTT patikslintas numatant, kad nurodymus virtualiųjų valiutų keityklų operatoriams ir depozitinių virtualiųjų piniginių operatoriams patvirtina Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba suderinus su Lietuvos banku ir Finansų ministerija.
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. balandžio 8 d. išvada Nr. NV-956	Įvertinę Projekto, patikslinto pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. vasario 15 d. išvadoje Nr. NV-450 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, atitiktį įstatymams ir teisės technikos reikalavimams, manome, kad išlieka aktuali šios išvados 1 pastaba. Siekiant įgyvendinti teisėkūros ekonomiškumo, sistemiškumo bei aiškumo principus, mažinti įstatymų projektų ir jų įgyvendinamųjų teisės aktų skaičių, laiku bei tinkamai įgyvendinti Europos Sąjungos teisės aktus, Vyriausybėje turėtų būti svarstomas ir Seimui teikiamas vienas Pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo (toliau – Įstatymas) pakeitimo projektas, kartu apjungiant ir Vidaus reikalų ministerijos parengto Įstatymo pakeitimo projekto (TAIS Nr. 18-15330) nuostatas. Projektu ir Vidaus reikalų ministerijos parengtu Įstatymo pakeitimo projektu įgyvendinama ta pati 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) Nr. 2018/843, kuria iš dalies keičiama Direktyvos (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos ir iš dalies keičiamos direktyvos 2009/138/EB ir 2013/36/ES, keičiami tie patys Įstatymo straipsniai.	Neatsižvelgta. Įstatymo projekto tikslas – reglamentuoti virtualiųjų valiutų keityklų operatorių ir depozitinių piniginių operatorių veiklą pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevencijos tikslais, įpareigoti pirminio virtualiųjų valiutų siūlymo (ICO) veikla užsiimančius juridinius asmenis nustatyti naudos gavėjų ir jų leidžiamų virtualiosios valiutos vienetų pirkėjų tapatybę, taip pat užtikrinti šių veiklų skaidrumą, efektyvią pinigų plovimo ir terorizmo finansavimo prevenciją. Direktyvos (ES) 2018/843 nuostatos gali būti įgyvendinamos atskiru Įstatymo projektu, kurio nuostatos būtų taikomos tiksliniam subjektų ratui. Įstatymo projektas įgyvendina Priemonių finansinių technologijų sektoriaus plėtrai Lietuvoje skatinti plano, kuriam pritarta Vyriausybės 2019 m. sausio 9 d. pasitarime, 1.12 papunktį (įgyvendinimo terminas – 2019 m. I ketvirtis), todėl jis teikiamas anksčiau nei Vidaus reikalų ministerijos parengtas Įstatymo projektas (TAIS Nr. 18-15330).

2019-04-11